

Krisesenteret i Stavanger
Postboks 503
4003 Stavanger

Barne- og likestillingsdepartementet
Samlivs- og likestillingsavdelingen
Postboks 8036 dep
0030 Oslo

Svar på høring - forslag om lovfesting av krisesentertilbudet
Referanse 200804147

Krisesenteret i Stavanger har valgt å gi tilsvar på de feltene vi ikke nødvendigvis er enige med høringen. Til de punkter vi er enige i høringen er dette ikke utdypet videre i dette skrevet.

Målgrupper for krisesentertilbudet

Dagens krisesentertilbud gir kun unntaksvis tilbud til menn. Forslaget gir, med sin vage ordbruk som ”anbefaler ikke”, åpning for å samlokalisere krisesentertilbud for kvinner og menn. Vi er enige i Europarådets holdning i dette spørsmålet og ønsker derfor at loven sier at tilbudene ikke skal samlokaliseres.

Krisesentrene må opprettholdes som tilbud til mishandlede kvinner, ikke samlokaliseres med, eller være som erstatning for, rusomsorg, psykiatri eller andre kommunale / statlige oppgaver. Dette både av hensyn til barn som bor ved krisesentrene, av hensyn til de andre kvinnene og ikke minst ifht til kompetanse på behandlingssiden.

Departementet skriver i sin innledning at man ønsker å lovpålegge et krisesentertilbud for personer utsatt for vold i nære relasjoner. Vår holdning er at krisesentrene fortsatt skal ivareta alle som er utsatt for strukturell vold i tillegg til vold i nære relasjoner, så som menneskehandel og voldtekt.

Når det gjelder ofre for menneskehandel som gruppe, anser vi disse kvinnene som utsatt for vold, og de vil dermed falle inn under krisesentrenes ansvar. Dette vil også gjelde kvinner som blir utsatt for voldtekt av noen man ikke nødvendigvis vil betegne som ”nærstående person”. Siden krisesentrene skal og bør være et akutttilbud, er det viktig at det opprettes et bedre tilbud til de ofre for menneskehandel som har behov for langvarige opphold.

Når det gjelder personer uten lovlig opphold i Norge, bør de som har rett på opphold på asylmottak også ha rett til opphold på krisesenter dersom vedkommende fyller kriteriene for slik hjelp. Kvinner som fyller kriterier for å motta krisesentertilbud, må ikke tvinges til å bo på et asylmottak.

Departementet tar opp diskusjonen om menn som ansatte ved krisesentrene, med begrunnelse i at dette vil være et nyttig korrektiv til mannsrollen barn kjenner fra et hjem med voldelig far. Vi ser at dette kan være et poeng hos enkelte barn. Vi vil likevel påpeke at mannlige ansatte for noen kvinner vil være et hinder for å søke hjelp. Kvinnene og barna som bor på krisesentrene er i en sårbar situasjon situasjon også i forhold til menn, og for noen vil det være umulig å komme til et krisesenter som f. Eks har mannlige nattevakter, da det tilbringe natten under samme tak som en fremmed mann ikke er forenelig med religion / kultur.

Kompetanse

Når det gjelder kompetansen i krisesentertilbudet, er vi enige i at kunnskap om å møte mennesker i krise er helt nødvendig. Det samme gjelder kunnskap om eksisterende hjelpetiltak og deres tilbud og begrensninger samt samarbeidskompetanse og ikke minst personlig egnethet slik som beskrevet. Når tilbudet nå skal lovpålegges, må det være en forutsetning at tilbudet drives av fast ansatte og ikke av frivillige.

Etter vår erfaring vil det være viktig at daglige ledere har kompetanse innen lederskap – økonomi, personal, administrasjon. Dette viser seg å være svært viktig kompetanse, det sikrer en profesjonell ivaretagelse av viktige områder som personalansvar, budsjetter, internkontroll, sikkerhetsrutiner og andre rutiner samt etterlevelse av lover og avtaleverk som regulerer arbeidsliv og andre aspekter ved virksomheten.

For ansatte som arbeider med barn bør det være lovpålagt at disse har fagkompetanse på høyskolenivå. Arbeid med barn som bor på krisesenter er komplekst, krevende, og gir behov for faglig innsikt på svært mange fagområder.

Det bør også være lovpålagt med høyskoleutdanning innen helse-, sosial, jus, flekulturell forståelse og lignende for minst 25 prosent av de øvrige ansatte. Dette for å sikre at kvinnene blir ivaretatt og får den oppfølging de har krav på, både i forhold til rettigheter og det psykososiale aspektet.

Samordning av tjenester

Vi ser et behov for en samordning av tjenester. Ordningen med individuell plan tror vi vil styrke særlig unge som utsettes for tvangsgifte og kvinner som ikke er etnisk norske og som har bodd kort tid i landet, samt kvinner som må leve på kodet adresse.

Kommunene bør pålegges å utarbeide handlingsplan mot vold i nære relasjoner.

Det er viktig at kommunene får ansvaret for samordning av tjenester. De bør ha et ansvar for at nødvendige tjenester bygges opp og tilføres kompetanse på området.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Til tross for regjeringens intensjon om et helhetlig og kvalitetsmessig godt krisesentertilbud gjennom et lovpålegg, har vi ingen tro på at kommunene vil klare denne oppgaven med den stramme økonomien mange kommuner har i dag. Vår frykt ved at finansieringen skal inn i kommunenes rammetilskudd er at variasjonene og kvaliteten på tilbudet vil bli større.

Det er derfor ikke ønskelig fra vår side med omlegging av finansieringsordningen på dette tidspunkt. Vi mener det er mer hensiktsmessig å se på dette etter en evaluering av lovpålegget. En evaluering vil da kunne vise til at kommunene har vært sitt ansvar bevisst, og at de store variasjonene vi finner i dag er utjevnet både når det gjelder økonomi, bygningsmessig standard og innhold i tilbudet. Vi mener derfor at eventuell omlegging først bør skje når ting er mer på plass. Det vil innebære at kommunen fortsatt må sende søknad og rapportere til statlig myndighet. I det at departementet gir kommunene tilsynsmyndighet og de pålegg det her er lagt opp til, vil dette gi nødvendig forankring lokalt. Vi vil derfor be om at 20-80 finansieringen opprettholdes. Dette mener vi gir større sannsynlighet for at tiltakene prioriteres.

Når det gjelder departementets anslag i økte driftsutgifter og investeringsutgifter er vi av den oppfatning at dette anslaget er for forsiktig.

Øvrige merknader

Vi opptatt av framtiden til vår paraplyorganisasjon. Alle medlemmer betaler for sitt medlemskap, noe vi mener er vel anvendte penger. Vi er bekymret for at ikke alle kommunene ser den samme verdien i dette medlemskapet.

Vi anser det som særdeles viktig med vårt kvinnepolitiske engasjement og det utadrettede informasjonsarbeidet. Takket være krisesentrene og deres organisasjon har problemstillinger blitt reist og debattert. Det vil være praktisk umulig å holde fanene så høyt uten en koordinerende organisasjon. Det er også viktig for oss som ansatte å ha et faglig treffpunkt og utveksling av erfaring. Vår organisasjon har vært et viktig organ for søking av prosjekter som for eksempel ROSA, også større gaver og priser er gitt vår organisasjon.

Vi mener at tilslutning til en paraplyorganisasjon skal komme inn som en anbefaling i forarbeidene til loven.

Stiftelsen Krisesenteret i Stavanger

For styret
Monica Velde Monsen
Daglig leder